

TIẾT KIEM PHẢI LÀ MỘT CHÍNH SÁCH LỚN CỦA ĐẢNG VÀ NHÀ NƯỚC ĐỂ PHÁT TRIỂN KINH TẾ

NGÔ VĂN PHƯƠNG

MỘT GIA ĐÌNH MUỐN KHÁ LÊN, ĐIỀU KIỆN ĐẦU TIÊN LÀ PHẢI TIẾT KIEM.

MỘT QUỐC GIA MUỐN PHÁT TRIỂN, MUỐN THOÁT KHỎI CẢNH NỖ NẦN, NGHÈO KHÓ CÙNG-KHÔNG CÓ CON ĐƯỜNG NÀO KHÁC HƠN LÀ PHẢI TIẾT KIEM.

CHÚNG TA THƯỜNG XUYẾN KÊU GỌI VÀ ĐỀ RA BIẾT BAO NHIÊU KHẨU HIỆU, HIỆU TRIỆU VỀ TIẾT KIEM. NHƯNG CHO ĐẾN NAY, CẢ NƯỚC VẪN CHƯA CÓ MỘT CHỦ TRƯỞNG CHÍNH SÁCH GÌ VỀ TIẾT KIEM THẬT CỤ THỂ VÀ CÓ HIỆU QUẢ.

CHẲNG NHƯNG CHÚNG TA, CẢ NƯỚC CHƯA TIẾT KIEM MÀ TRÁI LẠI CÒN ĐANG LÃNG PHÍ MỘT CÁCH GHÉ GÓM, LÀM THIẾT HẠI CỦA QUỐC GIA NHỮNG SỐ TIỀN KHÔNG LỖNGOÀI SỰ TƯỢNG TƯỢNG CỦA MỌI NGƯỜI.

Mười sáu năm đã trôi qua, chúng ta đã có một chính quyền của giai cấp vô sản và nhân dân lao động, một chính quyền của người nghèo nhưng chúng ta vẫn không nêu được một tấm gương nào, một điển hình nào, hoặc một chính sách nào để động viên được toàn dân tham gia tiết kiệm, tạo ra một hiệu quả trong đời sống của người dân bình thường cũng như trong nền kinh tế quốc dân.

Ở khắp mọi nơi, sự lãng phí tài sản của nhà nước, lãng phí tài nguyên của quốc gia, sự lãng phí trong cuộc sống của mọi người đang diễn ra từng giây, từng phút, liên tục không ngừng nghỉ từ Bắc chí Nam làm thiệt hại mỗi năm hàng ngàn tỉ, hàng chục ngàn tỉ là một chuyện rất bình thường mà ai ai cũng thấy, cũng cảm nhận được.

Vì tất cả đều công khai, lộ liễu, trắng trợn trước mắt mọi người, giữa ban ngày, từ việc phá rừng, đốn gỗ đến việc dài vàng, đào thiếc, việc phá núi Tô Thị nung vôi v.v...

Mỗi năm, do quản lý yếu kém, nhà nước bị lãng phí hàng trăm tỉ, bị mất mát, bị lỗ hàng ngàn tỉ giữa lúc đất nước đang nghèo, đang cần vốn, cần tiền để kinh doanh, để đầu tư phát triển.

Và trong cuộc sống hàng ngày, từ những cán bộ nhà nước, đến người dân bình thường, ít ai nghĩ đến vấn đề tiết kiệm. Gần như mọi người đua nhau ăn nhậu, hút sách, xài gấp sống vội. Đất nước mất hàng trăm tỉ đồng bia ngoại, rượu ngoại, hàng chục tỉ đồng để đốt pháo trong các dịp lễ lạc và mừng xuân.

Tiền gọi tiết kiệm trong các ngân hàng liên tiếp giảm sút do chính sách lãi suất không hợp lý. Lãi suất quá thấp đã làm cho người dân không gọi tiết kiệm, để giữ đồng vốn, mọi người phải mua vàng, mua đô-la làm gia tăng tốc độ lạm phát đến mức nguy hiểm cho nền tiền tệ của đất nước.

Việt kiều và khách nước ngoài đều ngạc nhiên và choáng ngợp trước thói xài sang của một số người dân Việt Nam.

Ở các nước giàu như Mỹ, Pháp, Đức, Nhật v.v..., tôi chưa bao giờ thấy người ta uống bia mỗi lần hàng thùng bia lon, hút 3 số 5 liên tục suốt ngày đêm.

Đọc báo, ai cũng lắc đầu than phục và cho là cô đào chiếu bóng nổi tiếng thế giới Elisabeth Taylor là người xài sang nhất vì đã dám may một áo cưới 30.000 đô-la trong dịp cô ta lấy chồng năm 91. Thật ra, Elisabeth Taylor đã không xài sang hơn một cô gái Việt Nam bình thường. Tôi đã thường thấy, một cô gái Việt Nam đã may một áo cưới, hay trong dịp sinh nhật hoặc vào dịp Tết một áo dài từ 2 đến 300.000 đồng trong khi tiền lương mỗi tháng lãnh không đến hai trăm ngàn và tài sản chưa chắc đã đến một triệu đồng Việt Nam.

Trong khi Elisabeth Taylor thu nhập mỗi tháng hàng triệu đô-la và tài sản có đến hàng chục triệu đô-la, mà chỉ dám sắm chiếc áo cưới 30.000 đô-la, thử hỏi ai sang hơn ai, ai dám xài hơn ai?

Tôi đã thấy, một ông giám đốc người Pháp ở Paris, lương vào khoảng 50.000 F.F, tương đương với 10.000 đô-la Mỹ, nhưng khi ông ta chiêu đãi tôi và khách, ông ta rất thận trọng, khi gọi món ăn, và xem giá hỏi giá khi muốn uống chai rượu Pháp vào khoảng 50 đô-la. Trái lại, ở Việt Nam, hầu hết lương chưa tới 200.000 đồng/tháng nhưng vô nhà hàng chiêu đãi, ăn nhậu thì thi nhau uống hết thùng bia này đến thùng bia khác, một cách bình thường, không cần suy nghĩ. Chúng ta đều biết rằng một thùng bia 24 lon gần 170.000 đồng, tương đương với một tháng lương của một cán bộ có làm cơ.

Đã đến lúc, chúng ta cần báo động, nếu chúng ta cứ tiếp tục lãng phí như hiện nay thì hiện tại cũng như tương lai của chúng ta và con cháu chúng ta chắc chắn sẽ không sáng sủa.

Đã đến lúc, Đảng, Nhà nước và những ai có lương tâm cần giống nhanh lên tiếng chuông báo động, hãy tự giác ngưng ngay mọi sự lãng phí và phát động một

phong trào tiết kiệm, xây dựng ý thức tiết kiệm ở mọi cấp, mọi ngành, ở mọi người dân trong đất nước nghèo khó của chúng ta.

Nhật, Đài Loan là 2 nước có những chính sách khuyến khích tiết kiệm rất hiệu quả.

Trong những năm đầu của thời kỳ sau Thế chiến thứ 2, khi hai nước này bắt đầu thực hiện công cuộc xây dựng đất nước, họ đã có những biện pháp rất cứng rắn và tích cực như:

- Đánh thuế rất cao các loại hàng xa xỉ và các loại hàng trong nước đã sản xuất được.

- Có chính sách lãi suất tiết kiệm cao, thu hút tiền nhàn rỗi của nhân dân để tạo ra nguồn vốn đầu tư vào các lãnh vực sản xuất và xây dựng đất nước.

Cho đến nay, Nhật và Đài Loan là 2 nước có số tiền gọi tiết kiệm của nhân dân cao nhất thế giới. Mỗi tháng người Nhật, người Đài Loan đều có sổ dư và họ đều gọi vào tài khoản tiết kiệm. Không ai để tiền mặt ở nhà, tất cả đều gọi vào Ngân hàng, họ tiết kiệm ăn xài, cố tạo ra một số tiền dự tiết kiệm trong ngân hàng để phòng khi có những việc cần chi dùng bất ngờ, để mua nhà, mua cổ phần của các công ty, để có số tiền ra làm ăn riêng hoặc để an tâm khi tuổi già về hưu.

Muốn người dân gọi tiền tiết kiệm, ngành ngân hàng Nhật, Đài Loan luôn luôn có chính sách lãi suất hợp lý để làm cho người dân thấy rõ là gọi tiền vào ngân hàng là có lợi.

Cách đây không lâu, tại Thành phố Hồ Chí Minh, chính sách cho mở các Hợp tác xã Tín dụng và các công ty huy động vốn với lãi suất cao, đã thu hút được nguồn vốn lớn lao của nhân dân, tạo ra được một phong trào nhin ăn, nhin mặt gọi tiết kiệm. Lúc đó, người ta đã tiết kiệm mọi mặt, thậm chí không mua xe cúp, không mua truyền hình để lấy tiền gọi vào tiết kiệm lấy lãi. Có người bán xe, bán truyền hình đang xài để tiền bỏ vào tiết kiệm, gọi vào các Hợp tác xã Tín dụng nhưng rất tiếc sau đó do quản lý tồi, các Hợp tác xã Tín dụng bị phá sản và vụ Thanh Hương vỡ nợ đã làm tiêu tan một phong trào tiết kiệm vừa nhen nhúm.

Một con người không biết tiết kiệm thì không bao giờ khá được, giàu được.

Một đất nước, không tiết kiệm, không có chính sách tốt để dân tiết kiệm, tập trung vào Ngân hàng thì quốc gia đó phải suy vong.

Khi người ta không làm ăn được, không kiếm được tiền thì tiết kiệm là một trong những biện pháp tốt nhất để có tiền, để hạn chế bội chi, hạn chế vay nợ và hạn chế bớt đã lạm phát.

Nếu chúng ta biết rằng theo tỷ giá hiện nay, cứ 13 tỉ đồng là một triệu đô-la Mỹ thì mỗi năm, các công ty quốc doanh thường xuyên làm mất, bị lỗ và lãng phí của nhà nước vài ngàn tỉ đồng có nghĩa là đã

làm tiêu tan vài trăm triệu đô-la.

Và nếu chúng ta biết thêm rằng chỉ cần 100.000 đô-la là có một nhà máy sản xuất mì ăn liền, 300.000 đô-la có một nhà máy giặt, sấy, ủi quần áo, chăn màn tự động, 1 triệu đô-la là có một nhà máy sản xuất bao gạo, bao xi măng, 3 triệu đô-la là có một nhà máy làm hộp bia, hộp thiếc các loại v.v... Biết như vậy, để chúng ta thấy rằng nếu chúng ta chống được lãng phí, mỗi năm ngân sách nhà nước đã có thể xây dựng hàng trăm nhà máy hiện đại, để phát triển kinh tế, để tạo công ăn việc làm cho nhân dân.

Nếu mỗi năm, chúng ta có những chính sách lãi suất hợp lý, đồng viên được nhân dân nhìn ăn, nhìn xài bỏ tiền vào gói tiết kiệm thì mỗi năm ngân hàng cũng có nguồn vốn gần 1 tỉ đô-la để cho vay, để tài trợ các ngành tiêu thụ công nghiệp, để giúp vốn cho các nhà kinh doanh xuất nhập khẩu và các chương trình đầu tư quan trọng của đất nước.

Ở đâu mà có một tỉ đô-la? Dân ta đang nghèo làm sao có tiền dư để gói tiết kiệm? Xin thưa chỉ là tiền tiết kiệm không hút 3 số 5, không uống bia ngoại, không mua xe cúp v.v... vì theo báo cáo của ông Phan Văn Khải, Phó Chủ tịch Hội đồng Bộ trưởng thì trong năm 1991, đã có vào khoảng 300 triệu đô-la thuộc lá 3 số 5, vài trăm triệu bia lon, xe cúp, xe hơi được nhập lậu vào Việt Nam. Nếu người dân không mua những thứ đó và bỏ số tiền trên vào tiết kiệm thì sẽ có lợi bao nhiêu cho nền kinh tế nghèo nàn của chúng ta.

Rõ ràng, khả năng và tiềm năng của nguồn vốn trong nhân dân và trong ngân sách của nhà nước là rất lớn. Mỗi năm, nếu chúng ta chống lãng phí có hiệu quả và có chính sách tiết kiệm đúng đắn thì việc tạo ra một vài trăm triệu đô-la, thậm chí hàng tỉ đô-la không phải là không thể được.

Tiết kiệm phải là một quốc sách, một phương châm chiến lược hàng đầu mà bất cứ một nhà nước nào muốn xây dựng và phát triển kinh tế cũng phải đặt ra và thực hiện nghiêm túc, nhất quán, tích cực.

Trong kế hoạch xây dựng và phát triển kinh tế năm 1992, và các năm sắp tới cho đến năm 2000, vấn đề chống lãng phí mọi mặt, và tiết kiệm phải được xem là một chính sách lớn, ưu tiên số một để cứu vãn tình thế khó khăn của chúng ta.

Bước vào năm mới, chúng ta mỗi người Việt Nam yêu nước, nặng lòng với quê hương hãy xây dựng nhau, hãy nêu lên một tấm gương cao đẹp cho con cháu. Chúng ta hãy tiết kiệm từng đồng, từng lon bia, từng chai rượu, từng phong pháo để góp phần giúp đỡ gia đình và phát triển kinh tế của đất nước.

NVP.

PHÁT TRIỂN KINH TẾ

ĐĨA ĐỒ CHUA CŨNG MỘT NÉT RIÊNG

Họa sĩ TÚ DUYÊN

Chỉ thiếu một năm nữa là chẵn năm chục năm, kể từ Tết năm Quý mùi (1943), nhưng tôi vẫn cứ nhớ hoài cái chuyến phò tá người bạn di Tết rẻ ở dưới Trung Lương cũng như cái bữa ăn trưa hôm mùng Một do bên nhà vợ bạn tôi đãi.

Lúc bấy giờ Sài Gòn - Mỹ Tho, đường xe lửa thông suốt, chuyển lên chuyển xuống rất đúng giờ, chỗ ngồi thoải mái. Xe lửa Sài Gòn - Mỹ Tho hoặc ngược lại, chạy chỉ mất tiếng đồng hồ. Nhà bên vợ người bạn tôi ở ngay tại ngã ba Trung Lương nên chẳng có gì là diệu vợi, và chúng tôi tuy đi xe lửa nhưng ăn mặc chỉnh tề, ai nấy đều cà-vạt, đồ lớn. Bạn tôi cảnh đơn chiếc ở Sài Gòn nhưng đầu sao cũng dân gốc Hà Nội, một gia đình trí thức. Còn bên đằng gái, ông gia, vừa có ruộng vườn, vừa đứng thầu cái bến phà Rạch Miếu, một con người rất hiểu biết và lịch thiệp. Cho nên sự đãi đằng vô cùng chu đáo, câu chuyện đầu cuối luôn luôn có mở thân tình.

Nhưng như trên vừa nói, cái bữa

ăn trưa mà tôi nhớ mãi lại không phải vì thịnh soạn, vì các món gà, cá, bò, heo. Ai cũng biết ở Sài Gòn cũng như các tỉnh trước kia, ngày Tết Nguyên Đán, hầu như không mấy nhà không sửa soạn hai món đặc đáo gồm thịt kho tàu và khổ qua hầm. Bánh tét, dưa hấu, mứt kẹo là đương nhiên phải có rồi, còn đồ ăn với các món bò, gà những gì vẫn chỉ là món phụ, có cũng được, không có cũng chẳng sao. Nhưng thịt kho tàu và khổ qua hầm là không thể thiếu. Vậy thì ngày Tết ở nhà một chủ điền đồng thời là một nhà kinh doanh từng trải, các món ăn đưa ra đãi khách, sự phong phú và nghệ thuật nấu nướng, hà tài phải nói dài dòng. Phần ông chủ thầy tôi đầu cuối vừa ăn vừa ngắm nghĩa đĩa đồ chua, liên hiểu ý. Quả thật màu sắc và hình thể các món trong đĩa đồ chua đã lôi cuốn cặp mắt của tôi ngay lúc vừa mới bụng ra. Củ kiệu muối, hành ta, tỏi, cà-rốt, dưa chuột ngâm dấm, tất cả đều vun, đều xếp theo hình kim tự tháp ở giữa cái đĩa lớn hình bầu dục, chung quanh thấp là những củ cải, từng khoanh tròn như đồng hào bạc xếp vòng. Hay thứ tương tượng cái màu dùng dục của kiệu, màu ngà của tỏi, màu tía của hành, màu đỏ da cam của cà-rốt, màu xanh của vỏ dưa chuột phơi héo, tất cả bấy nhiêu màu sắc càng làm nổi bật thêm cái vành đai của những khoanh củ cải trắng trong.

Đồ chua các món bày coi đẹp mắt, ăn thấy lạ miệng, tôi được nếm đã nhiều, nhưng những khoanh củ cải muối, quả thật đây là lần đầu tiên. Ông chủ nhà không chờ cho tôi phải hỏi mà giới thiệu luôn cho biết rằng cái giống củ cải này chỉ thích hợp với thổ ngòi của vùng ven sông Tiền, nếu không muốn là riêng vùng chung quanh ngã ba Trung Lương, kỹ thuật gieo trồng còn đạt hơn để thu hoạch những củ, thứ củ cải dài mà ruột đồng đặc. Trước khi ngâm, muối nguyên củ, phải phơi nắng vừa độ, còn pha chế ra sao, đó là cái khéo của bàn tay các bà, các cô gái đất Trung Lương. Quả thật đã xấp xỉ năm chục năm, nhiều lúc vừa nhớ vừa ngắm nghĩ về cái đĩa đồ chua với những khoanh củ cải vừa tròn vừa trắng trong. Vị ngon và lạ miệng, như câu thành ngữ "miếng ngon nhớ lâu" tiếng rằng vậy nhưng dư vị chỉ là dư vị, còn sắc màu hình thể thì cứ như thường hiển hiện một nếp sống và một gia phong đôi khi có lẽ cũng có thể quan sát, có thể ghi nhận từ món đồ chua làm ra để thường xuân, để tạo ra một nét riêng trong ngày Tết.

TD.